

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze ve veřejném zasedání konaném dne 7. června 2023 v senátě složeném z předsedkyně senátu Ing. Mgr. Hany Chaloupkové a soudců JUDr. Petry Benešové a JUDr. Václava Kašíka, projednal odvolání obžalovaných:

1. **V. K.**, narozený xxx v xxx, trvale bytem xxx,
2. **PhDr. J. S., CSc.**, narozený xxx v xxx, trvale bytem xxx,
3. **Ing. J. V.**, narozený xxx ve Xxx xxx, trvale bytem xxx,
4. právnická osoba **Spolek Svobodné rádio**, IČO: 04639855, se sídlem V Zátíší 333, Braškov, proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 3. března 2023, č.j. 24 T 107/2022-607 a rozhodl

t a k t o :

I.

Podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr.řádu se napadený rozsudek zrušuje pouze ve výroku o trestu u obžalovaných 1., 2., a 3. (V. K., PhDr. J. S., CSc., a Ing. J. V.) a podle § 259 odst. 3 tr.řádu se znovu rozhoduje tak, že se:

obžalovaní

1. **V. K.**, narozený xxx v xxx, trvale bytem xxx,
2. **PhDr. J. S., CSc.**, narozený xxx v xxx, trvale bytem xxx,
3. **Ing. J. V.**, narozený xxx ve Xxx xxx, trvale bytem xxx,

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

při nezměněném výroku o vině přečinem popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku.

o d s u z u j í

podle § 405 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **8 (osmi) měsíců**.

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku se výkon trestu odkládá na zkušební dobu **18 (osmnácti) měsíců**

Jinak zůstal napadený rozsudek nezměněn (výroky o vině pod body I. a II. a výrok o trestu u obžalované 4. právnická osoba Spolek Svobodné rádio, IČO: 04639855).

II.

Podle § 256 tr. řádu se odvolání obžalované 4. právnická osoba Spolek Svobodné rádio, IČO: 04639855, **z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

1. Napadeným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 3. března 2023, č.j. 24 T 107/2022607, byli **pod bodem I.** obžalovaní V. K., PhDr. J. S., CSc. a Ing. J. V. shledáni vinnými přečinem popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, kterého se dle výroku napadeného rozsudku dopustili tím, že dne 2. 7. 2020 v čase od 20.48 hodin se obž. K. jako moderátor a jím pozvaní hosté obž. S. a obž. V. vystupující pod pseudonymem J. Š. vyjadřovali v rámci „diskuzního“ formátu Studio Beta Svobodného rádia provozovaného na adrese www.svobodne-radio.com (též varianta se svobodneradio.cz) obž. Spolkem Svobodné rádio, IČO: 04639855, jako rozhovoru vedeného prostřednictvím komunikačního programu Skype a veřejné internetové sítě obž. K. z přesně nezjištěného místa, obž. S. z místa jeho bydliště v Xxx a obž. V. z místa jeho bydliště ve Xxx, kdy rozhovor byl obž. K. s vědomím ostatních obžalovaných živě vysílán a zvukový záznam o délce 1:46:35 uveřejněn jako trvale neomezeně dostupný na veřejné internetové síti na adrese Svobodného rádia v odkazu xxx Studio Beta – J. S. a J. Š. – Katyň, přičemž v průběhu rozhovoru obžalovaní ve vzájemné shodě a podpoře opakovaně veřejně odmítali, relativizovali a zlehčovali výlučnou odpovědnost komunistického Sovětského svazu za tzv. katyňský masakr, jeho samotnou podstatu, rozsah a průběh včetně označení skutečného pachatele, způsob spáchání masakru, určení a počet obětí uváděním nepravdivých, neúplných a zkreslených skutečností mj. s účelovými odkazy na údajné závěry a důkazy, které vytvořil a již použil Sovětský svaz a jiné subjekty a osoby v jeho zájmu k zatajování skutečné viny, povahy a rozsahu událostí před přiznáním odpovědnosti na nejvyšší politické úrovni Sovětským svazem a nástupnickou Ruskou federací v letech 1990, 1992 a 2010, přičemž tzv. katyňský masakr je souhrnným označením pro válečný zločin jako sérii masových vražd převážně polských válečných zajatců v počtu více než 15 tisíc a dalších obětí spáchaných na více místech v první polovině roku 1940 na příkaz komunistického vedení organizovaně a cíleně

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

Sovětským svazem, konkrétně příslušníky sovětské tajné služby NKVD, což je notoricky známou a jasně prokázanou historickou skutečností, přičemž zejména:

obž. K. formálně v pozici moderátora uváděl, že vše je trošičku jinak, než se nám snaží v současné době namluvit, v poslední době se ohýbá a otáčí historie a je třeba s obžalovanými přiblížit, co se v Katyni stalo, jak to tak vypadá, celý případ byl zkonstruován nacisty za podpory polské protiruské vlády, dokumenty o vině předané Sovětským svazem měly být vyrobeny dodatečně s datovými a faktografickými nesrovnalostmi, šlo o uměle vytvořené falzum, místa vraždění označil za nesmyslná, odhalení masakru a pozdější přiznání viny prohlásil za podvod, na kterém se podíleli Chruščov, Gorbačov a Jelcin jako pozdější představitelé Sovětského svazu a Ruska, hovořil o údajných manipulacích s důkazy, dotazoval se ostatních obžalovaných, zda tzv. katyňský masakr byl nebo nebyl a zda byli vinni Sověti či Němci, následně v přítakání odpovědi obž. V. uvedl, že ani on si nedovede představit, že by byla viníkem sovětská strana,

obž. S. uváděl, že v kauze narazil na mnoho a mnoho rozporů a falzifikací v tom, jak se to podává, označil katyňský masakr opakovaně za legendu, která se dnes má za jistou a garantovanou, ale vznikla v nacistickém propagandistickém aparátu, rovněž exhumaci obětí z hromadných hrobů v roce 1943 označil za údajnou, legenda o existenci katyňského masakru měla žít pouze mezi silami na straně nacismu a u protisovětských uskupení, pozdní přiznání viny Sovětským svazem a Ruskem označil za podbízení se západním politikům a brutální přepisování ruských dějin, nalezené hromadné hroby měl za naaranžované nacistickým aparátem, uváděl, že k masovým popravám, k popravám „někde v lese“ v Sovětském svazu vůbec nedocházelo, zpochybňoval vysoký počet obětí a úřední nařízení poprav, nepravdivě uváděl, že Evropský soud pro lidská práva tzv. katyňský masakr nepotvrdil, zpochybňoval oficiální přiznání viny za dehonestace tehdejších představitelů Sovětského svazu, pokud podle něj došlo k popravám polských důstojníků, mělo jít pouze o 3 196 lidí souzených za antisemitské pogromy, represí a vraždy sovětských válečných zajatců, k závěrečnému zhodnocení uvedl, že sovětská bezpečnostní moc a vojenská moc poprav daného typu nikde a nikdy za války nedělala, jde o čistě německou metodu, všechny důkazy o vině sovětské NKVD jsou „na vodě“ a není jediný, který by nebyl významně zpochybněn, ne-li generálně zpochybněn,

obž. V. hovořil o vlastním průzkumu (bez bližšího určení) se závěrem 3:1, později 10:1 pro vinu nacistického Německa, kdy doklady o zločinu vydané po přiznání Sovětským svazem měly být jednou z klíčových záležitostí ideologické války proti Sovětskému svazu, zpochybňoval pravdivost přiznání viny Sovětským svazem a předaných dokumentů, které podle něj měly pouze právně rozvrátit Sovětský svaz, zpochybňoval vysoké počty pohřbených obětí a jejich původ, mj. tvrdil, že v hromadných hrobech se jednalo o mrtvolky svezené na místa Němci (jejich oběti), ke zhodnocení celé věci uvedl, že si nedovede představit, že by byla viníkem sovětská strana, dále hrubě urážel polské oběti masakru za pomoci údajné citace z neurčené ruské knihy tím, že podle ní cit. polští důstojníci v katyňském lese dostali do zátylku německou kulku, není to spravedlivé, ale ani sovětská kulka by nebyla ta správná, pouze polská kulka by pro ně byla tou nejvyšší spravedlností, později zavraždění polští váleční zajatci se podle něj měli v zajateckých táborech pouze scházet a pak se víceméně rozbíhat po místních tržištích, kde šmelili.

Nalézací soud za výše uvedené jednání uložil obžalovaným podle § 405 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání 8 měsíců, jehož výkon podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku odložil na zkušební dobu 5 let.

2. **Pod bodem II. rozsudku** byla právnická osoba Spolek Svobodné rádio shledána vinnou přečinem popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 7 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnost právnických osob a řízení proti nim, a podle § 405 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, kterého se dle výroku napadeného rozsudku dopustila tím, že

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

prostřednictvím obž. K. jako člena výboru jako statutárního orgánu a partnera předsedkyně výboru S. Z., který má navíc rozhodující trvalý vliv na řízení spolku a jeho mediální činnost jako naplňování jediného účelu, při které se jako hlavní osoba spolku a rádia též prezentuje, v rámci činnosti a v zájmu spolku nejdříve připravil téma a formát a pozval hosty, poté dne 2. 7. 2020 od 20.48 hodin vytvořil prostor a uskutečnil prostřednictvím obž. K. jako moderátora z přesně nezjištěného místa v rámci „diskuzního“ formátu Studio Beta Svobodného rádia provozovaného spolkem na adrese www.svobodne-radio.com (též varianta se svobodne-radio.cz) rozhovor vedený prostřednictvím komunikačního programu Skype a veřejné internetové sítě s pozvanými hosty - obž. S. z místa bydliště v Xxx a obž. V. vystupujícím pod pseudonymem J. Š. z místa bydliště ve Xxx, rozhovor s vědomím ostatních obžalovaných živě vysílal a zvukový záznam o délce 1:46:35 spolu s žádostí o finanční příspěvky posluchačů pro spolek a poděkování za ně uveřejnil jako trvale neomezeně dostupný na veřejné internetové síti na své adrese Svobodného rádia v odkazu xxx katyn/ (též varianta se svobodne-radio.cz) a na kanále „Spolek Svobodné rádio“ umístěném na platformě YouTube xxx – J. S. a J. Š. – Katyn, přičemž v průběhu rozhovoru obž. K., S. a V. ve vzájemné shodě a podpoře opakovaně veřejně odmítali, relativizovali a zlehčovali výlučnou odpovědnost komunistického Sovětského svazu za tzv. katyňský masakr, jeho samotnou podstatu, rozsah a průběh včetně označení skutečného pachatele, způsob spáchání masakru, určení a počet obětí uváděním nepravdivých, neúplných a zkreslených skutečností mj. s účelovými odkazy na údajné závěry a důkazy, které vytvořil a již použil Sovětský svaz a jiné subjekty a osoby v jeho zájmu k zatajování skutečné viny, povahy a rozsahu událostí před přiznáním odpovědnosti na nejvyšší politické úrovni Sovětským svazem a nástupnickou Ruskou federací v letech 1990, 1992 a 2010, přičemž tzv. katyňský masakr je souhrnným označením pro válečný zločin jako sérii masových vražd převážně polských válečných zajatců v počtu více než 15 tisíc a dalších obětí spáchaných na více místech v první polovině roku 1940 na příkaz komunistického vedení organizované a cíleně Sovětským svazem, konkrétně příslušníky sovětské tajné služby NKVD, což je notoricky známou a jasně prokázanou historickou skutečností, během vysílaného pořadu obž. K. formálně v pozici moderátora uváděl, že vše je trošičku jinak, než se nám snaží v současné době namluvit, v poslední době se ohýbá a otáčí historie a je třeba s obžalovanými přiblížit, co se v Katyni stalo, jak to tak vypadá, celý případ byl zkonstruován nacisty za podpory polské protiruské vlády, dokumenty o vině předané Sovětským svazem měly být vyrobeny dodatečně s datovými a faktografickými nesrovnalostmi, šlo o uměle vytvořené falzum, místa vraždění označil za nesmyslná, odhalení masakru a pozdější přiznání viny prohlásil za podvod, na kterém se podíleli Chruščov, Gorbačov a Jelcin jako pozdější představitelé Sovětského svazu a Ruska, hovořil o údajných manipulacích s důkazy, dotazoval se ostatních obžalovaných, zda tzv. katyňský masakr byl nebo nebyl a zda byli vinni Sověti či Němci, následně v přitakání odpovědi obž. V. uvedl, že ani on si nedovede představit, že by byla viníkem sovětská strana.

Nalézací soud za výše uvedené jednání uložil obžalované právnické osobě podle § 405 tr. zákoníku a § 23 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, k trestu uveřejnění rozsudku v rozsahu výrokové části s velikostí a typem písma odpovídajícími písemnému vyhotovení rozsudku prostřednictvím veřejné internetové sítě na adrese internetového rádia Svobodné rádio www.svobodne-radio.com ve lhůtě 30 dní od právní moci rozsudku na dobu nejméně 90 dní.

3. Proti tomuto rozsudku podali všichni obžalovaní přímo v jednacím síni po jeho vyhlášení odvolání, která směřují do výroku o vině i trestu. Odvolání odůvodnili prostřednictvím svých obhájců, kdy vytýkají napadenému rozsudku a řízení, které mu předcházelo následující vady.
4. **Obžalovaný V. K. a právnická osoba Spolek Svobodné rádio namítají** následující vady rozsudku a řízení. Nalézací soud zcela nesprávně vyhodnotil provedené důkazy a spoustu důkazů Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

navržených obžalovanými neprovedl vůbec a odmítl se jimi zabývat. Průběh hlavních líčení byl hrubě poznamenán negativním chováním předsedy senátu vůči obžalovaným, které předseda senátu nechtěl nebo nedovedl skrývat. Oba obžalovaní poukázali v úvodu hlavního líčení na rozpor v tom, co jim je kladeno za vinu usnesením o zahájení tr. stíhání a následně obžalobou. Touto námitkou se soud odmítl zabývat. Obžalovaní se nedopustili žádného ze 4 forem jednání (popírání, zpochybňování, schvalování ani snahy ospravedlnit), kterými by mohli naplnit ustanovení § 405 tr. zákoníku. Průběh hlavních líčení i text napadeného rozsudku jsou postiženy hrubým nesouladem při počínání předsedy senátu a jeho nahlížení na otázku zjištěné historické pravdy, kdy na počátku hlavního líčení důrazně upozorňoval obžalované, že se před soudem nepovede žádná polemika o historické události, která je „notoriitou“. Následně v rozsudku uvádí, že se soud se podrobně seznámil např. s prací PhDr. Karla Richtera, CSc. nazvanou *Zločin, který unikl trestu, Masakar v Katyni* (Nakladatelství Epoque s.r.o., druhé vydání v roce 2019), aniž by tato kniha byla provedena k důkazu a obžalovaní tak neměli možnost se s knihou seznámit. Není pak možno v rozsudku použít ani hodnocení publikace prof. Hájka navrhané obžalovanými k důkazu, když tato nebyla provedena, a přitom uvádět hodnocení osoby prof. Hájka v textu odůvodnění napadeného rozsudku. Obecně tak lze shledat zásadní rozpor v tom, že soud prohlásí, že ve vztahu k samotné události Katyňského masakru dokazování provádět nebude a na straně druhé takovéto dokazování selektivním způsobem provádí. Rovněž se soud v odůvodnění rozsudku zabývá vyjádřením Doc. PhDr. Vykoukala, CSc. ač tohoto odmítl ve věci předvolat. Soud rozlišuje badatele na seriózní a neseriózní, aniž by je předvolal a jejich argumenty vyslechl před soudem. Mimo to je katyňský masakr na mnoha místech rozsudku přirovnáván k holocaustu a nacistickému genocidiu vůči Židům, ač problematika holocaustu je historicky a právně zcela jednoznačná a od konce druhé světové války obecně shodně přijímaná na rozdíl právě od katyňského masakru. U holocaustu není pochyb, kdo je za tento zločin odpovědný.

Obhajoba nemůže souhlasit s názorem soudu, že zpochybňováním osoby pachatele dojde ke zpochybňování zločinu jako celku. Nadto ustanovení § 405 tr. zákoníku se vztahuje k nacistickému, komunistickému nebo jinému genocidiu. Obžalovaní nezpochybňují, že katyňský masakr byl válečným zločinem.

Ústava zaručuje každému nejen právo na svobodu projevu, ale i na svobodné bádání a odlišné názory. V daném případě proti sobe nestojí pravda a lež, ale dva historické názory, oba s různou mírou věrohodnosti či pravděpodobnosti, avšak oba se stejnou mírou legitimacy. Jakkoliv se soud odmítá zabývat historickým zkoumáním, nakonec tak sám činí v závěru textu, kdy hovoří o aktuálním pohledu na historickou událost. Lze tedy někoho stíhat na „nesprávný“ aktuální pohled?

Dále obhajoba namítá zpřísnění trestu oproti trestnímu příkazu, kdy původní zkušební doba ve výměře 15 měsíců byla v rozsudku navýšena na maximální možnou v délce 5 let. Takovýto přístup soudu nemá nic společného se zásadami ukládání trestů zakotvenými v trestním zákoníku. Je naopak projevem negativního vztahu předsedy senátu k obžalovaným. Obžalovaný 1. je 74 let bezúhonným občanem, úvahy soudu o nutnosti „bedlivě sledovat vedení řádného života,“ působí až neuvěřitelně.

S ohledem na výše uvedené navrhuji obžalovaní 1. a 4., aby Městský soud v Praze jako soud odvolací zrušil napadený rozsudek a následně sám oba obžalované obžaloby zprostil, případně věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení a rozhodnutí.

5. **Obžalovaný PhDr. J. S., CSc.** připomíná možnost řešit danou věc prostředky jiného práva, tedy možnost aplikace materiálního korektivu rozsahu trestního bezpráví ve smyslu ust. § 12 odst. 2 tr. zákoníku v nyní projednávaném případě. A i kdyby bylo možné jednání obžalovaného čistě z formálního hlediska považovat za trestné, ačkoliv to obžalovaný jednoznačně vylučuje, jak bude ještě uvedeno, celková společenská škodlivost v daném případě patrně nedosahuje takové intenzity, aby musela být uplatněna odpovědnost dle trestního práva.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

Obhajoba namítá, že nalézací soud zjistil vadný skutkový stav. Je nutno se zabývat především skutečným obsahem vyjádření obžalovaného v průběhu inkriminovaného diskusního pořadu, ale také implicitně vyjádřeným cílem debaty obžalovaných. Je sice pravdou, že obžalovaný v rámci svých výroků polemizoval o celkovém počtu obětí tzv. katyňského masakru, a že vyjádřil určité pochybnosti o odpovědnosti sovětské NKVD za tzv. katyňský masakr. Nečinil tomu však tím způsobem, že by vyjádřil kategorický závěr v tomto směru. Jeho účast v diskusi spočívala takřka výlučně v polemice s interpretací inkriminovaného zločinu. K tomu je možno dodat, že samotná jistota ve fakticitě zločinu, ještě nemusí sama o sobě znamenat viníka zločinu. Nakonec diskuzní dohady o vinících katyňského masakru se trvale vedou na nejrůznějších úrovních po řadu let. Obžalovaný v diskusi jen poukázal na to, že původcem současné interpretace mohli být Joseph Goebbels a další důstojníci SS, řídící „operaci Katyň“ na jaře 1943 přímo na místě. Obžalovaný také poukázal na jejich konkrétní cíle po porážce nacistického agresora u Stalingradu, jež byla zásadním obratem v průběhu druhé světové války, a snahu o rozbití antihitlerovské koalice a specificky i sovětsko-polského spojení. Obžalovaný dále poukázal na to, že tímto způsobem byla Goebbelsova inscenace hodnocena též ze strany Winstona Churchilla a dalších zástupců spojeneckých mocností, a stejně tak i ze strany Edvarda Beneše a dalších osobností českého protifašistického exilu.

V předmětné debatě nebyly přijaty žádné kategorické a definitivní závěry. Debata nebyla vedena jednostranně a s cílem jakéhokoliv popření, zpochybnění, schválení či ospravedlnění genocidia, natož pak rehabilitace extremistického režimu. Bylo pouze poukázáno na řadu historických okolností a reálně existujících důkazních pramenů. Obžalovaný jen některá historická fakta (ať již obecně uznávaná či nikoliv) zasadil do kontextu s důkazy a prameny, které objektivně vzato v této problematice existují a mnohdy jsou i veřejně dostupné. Evidentně se tak jednalo o tzv. hybridní výroky, tzn. hodnotové soudy s určitým skutkovým základem. Je potom otázkou, zda takové výroky vůbec lze subsumovat pod znaky objektivní stránky nyní projednávaného trestného činu, resp. zda je lze vůbec považovat za popírání či zpochybnění genocidia. Tedy, zda výroky obžalovaného dosáhly takové intenzity, že by v nich bylo možno spatřovat zpochybnění mezinárodně uznávaného zločinu.

Rovněž nelze přehlédnout, že se v případě obžalovaného patrně jednalo o projev do jisté míry politický, resp. o projev, který má přispět ke společenské debatě. Ten by pak sám o sobě neměl být kriminalizován vůbec. Nejednalo se rovněž o jednostranně vedenou debatu tří předem domluvených osob, nýbrž šlo o diskuzní platformu, kde hodnotové soudy obžalovaných mohly kýmkoliv zpochybněny či vyvráceny.

Je nutno se rovněž zabývat smyslem ust. § 405 tr. zákoníku, a to v kontextu politických práv ve smyslu čl. 17 LPS či čl. 10 EÚLP, které měl obžalovaný vykonávat v rozporu se zákonem. Celá kauza má totiž věcný charakter ústavněprávní a týkající se problému svobody slova a projevu. Zákonná úprava jejich ústavněprávně dovolené konstrukce znamená, že ústavní hodnota, kterou je zde svoboda slova a vyjádření myšlenky, může být omezena zákonem, v tomto případě tedy ust. § 405 tr. zákoníku. Nicméně toto omezení musí reagovat pouze na takové jednání, které má charakter nebezpečného zásahu do jiných ústavních hodnot. Jedním z uznávaných způsobů svobodného projevu je veřejná diskuze. V tomto směru uvádí obhajoba příklady nálezů Ústavního soudu a judikatury NS ČR. Z nich plyne, že svoboda projevu se nevztahuje pouze na informace a myšlenky, které jsou přijímány pozitivně nebo jsou považovány za neurážlivé nebo nedůležité, ale také na ty, které pohoršují, šokují nebo ruší. V těchto souvislostech chce obžalovaný zdůraznit dikci čl. 3 LPS, podle které se základní práva a svobody zaručují všem, a dále, že nikomu nemůže být způsobena újma pro uplatňování jeho základních práv a svobod. V tomto případě tedy základních práv ve smyslu čl. 17 LPS. Svoboda projevu je založena mimo jiné na důvěře v teorii, že čím méně bude stát zasahovat do veřejné diskuze, tím více názorů v ní zazní, a tím lépe bude možno nacházet správná řešení týkající se jakýchkoliv společenských záležitostí. Stát tedy z pohledu argumentu hledání pravdy nemůže v rovině názorů a subjektivních postojů určovat, co je a není správné,

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

pravdivé, resp. hodné ochrany či naopak represe. Případná represe je namístě jen tehdy, pokud svobodou projevu docházelo k ohrožení demokracie. Mimo to výroky obžalovaného nebyly absolutní. Rovněž pohnutkou obžalovaného nebylo rehabilitovat jakéhokoli extremistického hnutí. Právě z těchto důvodů se jeví jako příhodná aplikace zásady subsidiarity trestní represe podle § 12 odst. 2 tr. zákoníku, neboť i když by se některé výroky obžalovaného hypoteticky mohly po formální stránce jevit tak, že naplňují znaky skutkové podstaty nyní projednávaného trestného činu, tak by trestní odpovědnost obžalovaného v tomto konkrétním případě odporovala cílům, které zákonodárce sleduje.

Obžalovaný namítá nedostatečnost a nejasnost skutkových zjištění ohledně spolupachatelství obžalovaných. Zároveň je ale přesvědčen, že právní závěr ohledně naplnění objektivní stránky nyní projednávaného trestného činu tak, jak to uvádí nalézací soud, je v tzv. extrémním rozporu s provedeným dokazováním. V tomto směru tedy obžalovaný namítá, že výsledky důkazního řízení jednoznačně a bez důvodných pochybností v žádném případě nesvědčí o jednání obžalovaného (nebo kteréhokoli z obžalovaných), ve kterém by bylo možno spatřovat trestný čin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 tr. zákoníku ve formě „popírání“. To proto, že podle výkladových pravidel zákona a ustálené judikatury by obžalování museli v rámci veřejně přístupné diskuse tvrdit, že k určitým historickým událostem, o jejichž realitě není žádných pochyb, které naplňují znaky genocidia nebo zločinů proti lidskosti podle mezinárodního práva a které byly jako takové uznány, vůbec nedošlo. Vyjádření pochybností o dosavadních argumentech o událost v Katyni, včetně jejich hodnocení, jakož ani konstatace argumentů nových, rozhodně není popíráním genocida.

Žádný z obžalovaných v předmětné diskuzi neuvedl, že ke Katyňskému masakru nedošlo. bylo poukázáno pouze na různé historické události a nejružnější dohledatelné a veřejně dostupné prameny, ze kterých vyplývá možnost odlišného průběhu Katyňského masakru, než je uváděno v tradičních a mezinárodně aprobovaných pramenech a soudních rozhodnutích. Ze strany nalézacího soudu tak dle názoru obžalovaného došlo k nepřipustnému extenzivnímu výkladu pojmu „popírání“ genocidy nebo jiného zločinu proti lidskosti, čímž byl porušen princip, dle kterého lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví (čl. 2 odst. 2 LPS a čl. 2 odst. 3 Ústavy).

Obžalovaný je přesvědčen že extrémním rozporem je zatížen též právní závěr nalézacího soudu ohledně spolupachatelství obžalovaných ve smyslu ust. § 23 tr. zákoníku. Společné jednání spolupachatelů musí být zahrnuto tzv. společným úmyslem spolupachatelů (subjektivní podmínka spolupachatelství). Společný úmysl pak musí spolupachatelé nabýt určitou dohodou, byť třeba konkludentní. Zároveň se společný úmysl musí vyskytovat u všech spolupachatelů, tj. všichni musí vědět, že čin páchají ve stejném úmyslu jako jejich spolupachatelé, tzn. je přítomen tzv. duch spolupachatelství, podle něž přispění každého ze spolupachatelů funkčně zapadá do určitého plánu společného činu. Z provedeného dokazování ale nevyplývá (a to ani z objektivních okolností případu), že by obžalovaný jednal po jakékoliv předchozí vzájemné dohodě se spoluobžalovanými, co se obsahu jejich jednotlivých výroků týče. Obžalovaný byl pozván do diskuzního pořadu, kde pouze prezentoval existenci dalších historických pramenů a okolností (at' již oficiálně potvrzených či nikoliv), ze kterých pak dovozoval alternativní závěry. Ani ze skutkové věty nyní napadeného rozsudku není jednoznačně seznatelné, že by jednání obžalovaných bylo zahrnuto tzv. společným úmyslem. Je tedy nutno zkoumat výroky obžalované odděleně od výroků ostatních spoluobžalovaných.

Podle rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ČR se zpochybňováním rozumí tvrzení, že k událostem spočívajícím v genocidii, respektive v obdobných zločinech, sice došlo, přičemž je však bagatelizován či relativizován jejich rozsah, dopad a závažnost.

V rovinně hmotněprávní, a to i při hypotetické akceptaci výroku o vině, obžalovaný závěrem tohoto řádného opravného prostředku namítá nepřiměřenost trestu. To proto, že nalézací soud obžalovanému uložil trest odnětí svobody ve výměře 8 měsíců, jehož výkon podmíněně odložil, přičemž stanovil nejvyšší přípustnou délku zkušební doby, a to tedy na 5 let. V souvislosti s délkou Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

zkušením doby nalézací soud hovoří o vysokém riziku recidivy u obžalovaného a o represivní a eliminační funkci trestu. Vysokou pravděpodobnost recidivy obžalovaného pak nalézací soud ale dovozuje pouze z toho, že obžalovaný neprojevil dostatečnou sebereflexi nad svým jednáním. Zde je třeba obzvláště zdůraznit, že veškeré projevy obžalovaného v průběhu trestního řízení je nutno považovat za součást jeho obhajoby. Není tak zcela zřejmé, z čeho nalézací soud dovodil vyšší míru pravděpodobnosti druhové recidivy obžalovaného. Při náležitém posouzení všech významných kritérií v tomto směru, resp. kriminogenních faktorů u obžalovaného, je naprosto jednoznačné, že u obžalovaného vyšší pravděpodobnost spáchání trestné činnosti (to jak druhově, tak i obecně) v žádném případě dána není. Obžalovaný je bezúhonným občanem v seniorském věku, který dosud nikdy nebyl soudně trestán nebo stíhán pro trestnou činnost. Je vysokoškolsky vzdělanou osobou s dobrým rodinným a sociálním zázemím. Jelikož v minulosti využíval tzv. status activus a snažil se podílet na veřejném životě, tak je velmi nepravděpodobné, že by se znovu dopustil jakéhokoliv trestněprávně relevantního jednání, neboť by jej to právě ve veřejném životě poškodilo. Z výše uvedených důvodů obžalovaný navrhuje, aby odvolací soud jej zprostil obžaloby, nebo, dospěje-li k závěru, že důkazní stav věci je neúplný, aby vrátil věc nalézacímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

6. **Obžalovaný Ing. V.** uvádí, že internetová diskuse na internetové platformě Svobodné rádio ze dne 2.7.2020 vůbec neměla být předmětem jakéhokoli trestního řízení. Jedná se o nepřijatelný zásah do ústavně garantované svobody projevu a navozuje dojem promítání současných politických poměrů do trestního řízení.

Napadený rozsudek není objektivní a nestranný, což je patrné jak z použité rétoriky ("recyklování použité propagandy", "údajní odborníci", "pamflet z roku 1945"), tak z celé koncepce, která se vyhýbá jakékoli reakci na prezentovaná fakta a pokládá svůj pohled na věc jako prokázaný a neměnný fakt. Skutečnost, že pauza mezi závěrečnými řečmi a vyhlášením rozsudku byla cca 15min a celý výrok rozsudku byl oproti obžalobě podrobně přepracován, naznačuje, že rozsudek byl dopředu připravený bez ohledu na průběh jednání.

Předně je nutno konstatovat, že Ing. J. V. v podrobné výpovědi vysvětlil, co ho vedlo k závěrům, které prezentoval. Vysoce zajímavé je, že ani odborníci, podávající vyjádření pro potřeby tohoto řízení, ani soud se nijak nevyrovnal se zjevným faktem, že archivní dokumenty, o které se opírá oficiální přiznání Katyňského masakru Ruskou federací jsou zjevně zmanipulované. Je zcela nezpochybnitelné, že pokud je na dokumentu datovanému z roku 1959 podepsán Stalin, jedná se o manipulaci. Ten totiž v daném roce již nežil. Pokud je dokument Ústředního výboru VKS(b) opatřen razítkem Komunistické strany sovětského svazu, nelze se divit Ing. V., že na takovou věc považuje za podezřelou. Pokud na dobových fotografiích jsou vyobrazeny polské distinkce a dle sovětských předpisů neměli váleční zajatci právo je nosit, jedná se o podivný fakt. Pokud je dopis polského zajatce velitele tábora psán v němčině, je otázkou, zda onen velitel byl Rus. Pokud patolog xxx uvedl, že stav těl odpovídal jiné, než oficiálně deklarované době pobytu v zemi, jedná se o relevantní skutečnost. (Poznámka nalézacího soudu, že patolog tak v červnu 1945 učinil na nátlak Státní bezpečnosti vzbudila pobavenou reakci plné soudní síně.)

Celková atmosféra a vedení procesu, např. snaha soudu o zastavení výpovědi Ing. V. zpochybňují nestrannost a objektivitu soudu.

Nepřípadné je rovněž srovnávání katyňského masakru s popíráním nacistické genocidy Židů, Osvětimské lži, poněvadž v Osvětimi a dalších nacistických vyhlazovacích táborech v úvahu jiný pachatel nepřicházel.

Stejně tak je pochybná argumentace soudu, srovnávající tzv. "notorietu" katyňského masakru s notorietami jako běh času, střídáním ročních období a pod. K tomu je nutno uvést, že za posledních 80 let se u nás speciálně názor na katyňský masakr změnil 3 x (nacisté za války tvrdili, že jej spáchal Sovětský svaz, Sovětský svaz po válce tvrdil, že pachatelem byli nacisté, v devadesátých letech se Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

náhled opět obrátil). Naproti tomu střídání ročních období je relativně ustálené po tisíce let. To je totiž opravdu objektivní, ale do jaké míry je objektivní výklad dějinných událostí?

Podstatnou skutečností je fakt, že pokud při svých rešerších Ing. V. nashromáždil poměrně velké penzum faktů, jejichž příklady jsou shora uvedeny, dospěl k závěru, že vyvstávají otázky, zpochybňující aktuálně zastávanou verzi výkladu uvedených historických událostí. Proč by tyto pochybnosti nemohl vyjádřit? Právě s odkazem na tzv. "notorietu" průběhu katyňského masakru odmítl soud veškeré důkazní návrhy Ing. V. a tím mu vlastně odebral jakoukoli možnost se hájit. Odmítnutím vyhodnotit konkrétní okolnosti, na kterých Ing. V. staví svůj výklad dějinných událostí, soud rezignoval na zákonnou povinnost zkoumání vnitřního vztahu pachatele k projednávanému deliktu a tedy posouzení, zda skutečnosti, které Ing. V. shromáždil jej opravňují k vyslovení jiného názoru, než je většinově prezentován. Nálezací soud tak porušil základní povinnost dle ust. § 2 odst. 5 tr. zákona pečlivě zkoumat i okolnosti svědčící ve prospěch pachatele. Soud první instance vlastně vůbec nezkoumal a stejně tak řízení přípravné jakékoli postoje Ing. V. k uvedené historické události, případně, zda jím shromážděná fakta jej neopravňují k jeho závěrům, veškeré řízení se zredukovalo na šablonu "rekl jsi něco, co odporuje současnému výkladu, jsi vinen trestným činem".

K otázce subjektivní stránky jednání Ing. V. se nálezací soud měl zabývat otázkou, zda lze na základě na základě shromážděných faktů, jejichž příklady byly shora uvedeny lze dojít k závěru, že události mohly proběhnout jinak, než uvádí převládající výklad. Pokud se jedná o základní pochybnosti, absentuje subjektivní stránka stíhaného deliktu.

Jádro celého problému, ale také zásadní otázka, kterou měly orgány činné v trestním řízení vyhodnotit před tím, než zahájily trestní stíhání. Tedy, zda se opět vrátily doby, kdy vyslovení jiného než oficiálního názoru, je deliktem. Možná by bylo přínosnější, kdyby některá z vědeckých kapacit shora uvedené skutečnosti vyargumentovala a relevantními argumenty omyl Ing. V. dokázala. Místo toho je trestně stíhán.

Ing. V. v žádném případě nepochyboval a nepopíral válečný zločin, ale na základě řady nesrovnalostí připisoval odpovědnost za nesporně provedený skutek druhému ze dvou v úvahu přicházejících pachatelů. Dle názoru obhajoby tím není naplněna ani objektivní stránka stíhaného deliktu.

Napadený rozsudek je poplatný současné politické situaci a je popřením demokratických principů a svobod, zejména svobody slova. Není nutné se ztotožnit s názory, prezentovanými v uvedené internetové diskusi, ale je větším negativem na takové názory reagovat trestní represí, než nechat je zaznít. Pluralita názorů a možnost vyjádřit svůj názor, byť je nepopulární nebo kontroverzní je základní hodnotou demokratického systému. Omezit tento princip lze skutečně pouze v případě, že by vedl k ohrožení demokracie, a to skutečně tato internetová debata nevedla. Ostatně není bez zajímavosti, že obžalovaným přišli vyjádřit podporu kromě dalších i čtyři signatáři Charty 77.

Z uvedených důvodů navrhuje napadený rozsudek zrušit a Ing. V. obžaloby zprostit.

7. **Obžalovaný PhDr. J. S., CSc.** zaslal ještě těsně před konáním veřejného zasedání u odvolacího soudu následující vyjádření. Zopakoval argumenty odvolání, že nic z toho co uvedl v inkriminovaném pořadu, katyňský masakr nepopíralo ani v nejmenším. Postupoval v plném souladu s posláním historické vědy, tedy rozvíjet dosavadní závěry o nová zjištění, i se svými právy zakotvenými v Ústavě, Listině základních práv a svobod i mezinárodními závazky ČR. Jeho argumenty si nenárokují patent na rozum či nepochybnitelnou pravdu, což zdůraznil už v prvních minutách relace. Budou-li věrohodně jeho názory vyvráceny, přizná svůj omyl veřejně a bez sebemenších zábran. Cílem pořadu, vyžádaného řadou posluchačů www.svobodne-radio.cz, bylo přispět k další diskusi na téma, k němuž vášnivé spory neutichly ani po 80 letech. Obžalovaný nikdy neskřýval svůj alternativní pohled na řadu aktuálních i historických témat.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

Kategoricky však odmítá obvinění, že jeho argumenty v inkriminované relaci uvízly v interpretaci, překonané dalším poznáním. Posluchače seznámil s novými, často zásadními zjištěními seriózních zdrojů (a to i americké, francouzské či polské provenience), která dosavadní poznatky v mnohém dál posouvají a rozvíjejí. Uváděl výlučně argumenty, opřené o nové poznatky široce respektované historické vědy, nálezy soudních patologů, soudní verdikty, expertízy soudních znalců či veřejná vystoupení zákonodárců. Dokumenty této povahy navrhoval rovněž provést k důkazu v hlavním líčení. Jeho návrhy však byly zamítnuty.

Obžalovaný uvádí a navrhuje k provedení další důkazy a ve zkratce prezentuje jejich obsah.

Inkriminovaný pořad byl vyslán již počátkem července 2020. Aplikovat na něj hlediska, spojená s probíhajícím konfliktem na Ukrajině, by bylo absurdní. V nepodjatém prostředí neobstojí ani konstrukce o domnělé společenské nebezpečnosti výroků obžalovaného, na niž je založen rozsudek, proti němuž se odvolává. Alternativní výklad zločinu, který se odehrál před více než 80 lety, neobsahoval nic takového, co by jakkoli ohrozilo národní bezpečnost, demokratické základy společnosti, veřejné zdraví či jiné hodnoty a normy, aby to opravňovalo k omezení svobody projevu obžalovaného, natož pak nástroji trestního práva. Kriminalizace odlišné optiky jen proto, že své odpůrce irituje, se stačila vymstít natolik, že se nesmí už nikdy opakovat. Obžalovaný je stíhán za názor vyslovený na historické téma. Jedná se o historické období, kterému se obžalovaný profesně jako historik dlouhodobě věnuje. O příčinách, průběhu a výsledcích druhé světové války jsem napsal i několik knih. Dvě z nich vyšly i v několika světových jazycích. Historiografie má, tak jako každá věda, nezadatelné právo neustále rozvíjet dosažené poznání.

Obžalovaný má za to, že kriminalizaci za diskusní pořad před třemi lety, sledovaný 8 tisíci posluchačů, hyzdí odér politického procesu. Znepokojuje velmi široké politické i profesionální spektrum. Protesty vyvolává i u akademiků a veřejných činitelů – a zdaleka nejen v zemích východně od našich hranic.

V průběhu veřejného zasedání pak druhý obhájce obžalovaného doplnil ústně do protokolu následující argumenty. Pokud je v rozsudku argumentováno, že soud se podrobně seznámil s konkrétní publikací, pak pokud tato nebyla provedena k důkazu a strany se s ní nemohly seznámit a vyjádřit se k ní, nemůže být jako argument použita k odůvodnění rozsudku. Ve znaleckém posudku se měl znalec vyjádřit, zda existují nějaké pochybnosti o Katyňském masakru. Ač obžalovaní navrhovali slyšení tohoto znalce v hlavním líčení, nestalo se tak. Nebyli slyšeni ani další obhajobou navrhovaní historici. Rovněž obž. S. je historikem a autorem historických publikací, v nichž se mimo jiné se zabýval i II. světovou válkou. Přesto mu nebylo umožněno, aby jiným historikům a dokonce znalci položil otázky. Tímto přístupem byla zcela popřena zásada „budiž slyšena i druhá strana“, která je jednou ze stěžejních zásad soudních procesů již od doby starého Říma. Za notoricky známé skutečnosti je možno považovat pouze takové, kdy o nich není mezi stranami sporu. Pokud je nutno provádět dokazování, když spor mezi stranami přetrvává, nelze takovéto skutečnosti označit za notoriety. Obhájce uvedl historické případy – otázka astronomického posouzení, zda se Země otáčí kolem Slunce či naopak. V jistém historickém období bylo považováno za notoriety, že se Slunce otáčí kol nehybné Země a kdo měl jiný názor, byl za jeho hlásání upálen. Když pak obžalovaní chtěli hovořit o dokumentech týkajících se Katyňského masakru, soudce reagoval slovy „to nebudeme zkoumat“. Obhajoba se tak domnívá, že tímto ukázal svou předpojatost. Obhajoba se domnívá, že rozsudkem je v podstatě postihováno a omezováno vědecké zkoumání. Soud dále považuje za prokázané, že obžalovaní něco kategoricky tvrdili, ač pouze vedli diskusi na dané téma a polemizovali s určitými dokumenty.

S ohledem na uvedené navrhuje obhajoba, aby obžalovaný byl obžaloby zproštěn, nebo aby byla věc vrácena k novému projednání v jiném složení soudního senátu.

Obhajoba dále navrhlá doplnit dokazování před odvolacím soudem důkazy, které již navrhli před soudem nalézacím a které byly soudem zamítnuty.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

8. **Státní zástupkyně** ve veřejném zasedání konaném u Městského soudu v Praze uvedla, že má za to, že napadený rozsudek je správný jak výroku o vině u všech obžalovaných, tak i ve výroku o trestu u obžalované právnické osoby. Řízení netrpí procesními vadami a proto **navrhla odvolání obžalované právnické osoby zamítnout jako nedůvodné, a u ostatních obžalovaných zkrátit zkušební dobu u podmíněně odloženého trestu na přiměřenější ve výměře zhruba 18 měsíců.**
9. Městský soud v Praze jako soud odvolací ve smyslu § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost odvoláním napadených výroků rozsudku obvodního soudu z hlediska vytýkaných vad a stejně tak i správnost postupu řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, přičemž k vadám odvoláním vytýkaným mohl přihlížet jen potud, pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. Na podkladě takového přezkumu věci dospěl k závěru, že odvolání obžalovaných V. K., PhDr. J.a S., CSc. a Ing. J. V. jsou důvodná pouze částečně - ohledně výroku o trestu, resp. stanovené délce zkušební doby. Odvolání právnické osoby Spolku Svobodné rádio pak shledal nedůvodným. Pokud jde o procesní stránku, nebyly zjištěny žádné procesní vady řízení, které by předcházely vynesení napadeného rozsudku a Městský soud v Praze jako soud odvolací nedospěl k závěru, že by zde byl důvod uvedený v § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu pro zrušení rozsudku.
10. Odvolací soud dospěl k závěru, že skutkovým zjištěním odpovídá použitá právní kvalifikace, nicméně ke zrušení výroku o trestu napadeného rozsudku bylo přistoupeno z důvodů uvedených v ustanovení § 258 odst. 1 písm. e) odst.2 tr. řádu – viz. níže bod 22. odůvodnění tohoto rozsudku.
11. Ze spisových podkladů je zřejmé, že z hlediska ustanovení § 2 odst. 5 tr. řádu nalézací soud provedl potřebné a reálně dostupné důkazy, které mohly k objasnění skutkového stavu věci přispět a vytvořil si tak odpovídající skutkový základ pro svoje rozhodnutí. Okolnosti svědčící proti obžalovaným byly objasňovány se stejnou pečlivostí jako okolnosti svědčící v jejich prospěch. Tyto důkazy pak soud I. stupně následně ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu řádně vyhodnotil, kdy jeho zhodnocení vyústilo správně ve výrok o vině obžalovaných žalovaným trestným činem. Pakliže nalézací soud v souladu s jednou ze stěžejních zásad trestního řízení, zásadou volného hodnocení důkazů, dospěl k výše uvedenému verdiktu s tím, že provedené důkazy mu k bezpečnému prokázání viny ve smyslu napadeného rozsudku plně postačují, nemohl městský soud do této individuální rozhodovací pravomoci a individuální odpovědnosti obvodního soudu za spravedlivé a zákonné rozhodnutí jakkoliv zasahovat, neboť dokazování považuje za úplné a zároveň zjistil, že při analýze důkazního materiálu bylo postupováno podle shora citovaného procesního ustanovení. Hodnocení důkazů výlučně spadá do domény toho soudu, před kterým jsou důkazy prováděny, tj. soudu prvního stupně, a za situace kdy rozbor důkazů je proveden v souladu s ust. § 2 odst. 6 tr. řádu, k čemuž v daném případě bezpochyby došlo.
12. Po provedeném přezkumném řízení Městský soud v Praze konstatuje, že rozhodnutí, které nalézací soud učinil, je namíste přisvědčit co do výroku o vině u všech obžalovaných, přičemž lze plně odkázat na příslušnou část odůvodnění napadeného rozsudku, v němž nalézací soud představuje jednotlivé důkazní prostředky a prezentuje jejich podstatný obsah (body 2. a 3. odůvodnění napadeného rozsudku), a následně tyto hodnotí jednotlivě i v jejich souhrnu a činí své skutkové a právní závěry (body 4. až 6. odůvodnění napadeného rozsudku). V bodě 3. odůvodnění napadeného rozsudku (ke konci str. 9 a na počátku str. 10 rozsudku) se pak soud věnuje důvodům, které ho vedly k zamítnutí návrhů obhajoby na doplnění dokazování. Odvolací soud se s logickým Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

odůvodněním napadeného rozhodnutí plně ztotožňuje, když je toho názoru, že způsob hodnocení důkazů není v rozporu s obecnou logikou. V hodnocení důkazů provedeném soudem prvního stupně nebyla v projednávané věci uplatňována libovůle a důkazy nebyly ani nijak překrucovány. Odvolací soud tak neshledal žádné výhrady a na odůvodnění napadeného rozsudku, které shledává přesvědčivým a pečlivě vypracovaným, odkazuje, aby zde pouze neopakoval závěry soudu nalézacího.

13. Pokud se týká námitek vyslovených obžalovanými, odvolací soud se ztotožnil pouze s námitkami týkajícími se výše ukládaného trestu, resp. délky zkušební doby, u trestu podmíněného uloženého obžalovaným V. K., PhDr. J. S., CSc. a Ing. J. V. (podrobněji v odstavci 22. odvodnění tohoto rozsudku). K dalším námitkám obhajoby uvádí odvolací soud následující.
 14. *K námitce neprovedení důkazů navrhaných obhajobou.* Obecně je nutno poznamenat, že předmětem trestního řízení nebylo prokázat, jak ke Katyňskému masakru došlo a kdo a jak jej spáchal. V tomto směru postačí historický exkurs od počátku 90. let minulého století, kdy v roce 1990 tehdejší sovětský vůdce Michail Gorbačov přiznal, že jde o zločin stalinismu. V následujícím období Sovětský svaz označil i zbylé masové hroby a zejména vydal kopie klíčových dokumentů, včetně rozhodnutí o likvidaci zajatců podepsaného tehdejším vedením SSSR. Na konci dubna roku 2010 byly elektronické kopie základních dokumentů o masakru na příkaz prezidenta Medveděva zveřejněny. V listopadu 2010 pak ruská Státní дума schválila rezoluci, v níž prohlásila, že Katyňský masakr byl zločin provedený na přímý příkaz Stalina a dalších sovětských funkcionářů. V roce 2011 označil Katyňský masakr za zločin ruský prezident Dmitrij Medveděv a prohlásil, že odpovědnost za tento zločin nese tehdejší vedení Sovětského svazu, kdy snahy o nějaké jiné verze se neopírají ani o historické dokumenty, ani o morální důvody. Z uvedených vyjádření čelných představitelů ruské federace (prezidenta, Státní dумы) je patrné, že u Katyňského masakru nemají o pachateli pochyb, obdobně jako např. u holocaustu. Obecnou shodu na těchto historických událostech a tím i ustálení pohledu na otázku Katyňského masakru rovněž z pohledu mezinárodního práva pak konstatovala i odborná vyjádření založená do spisu orgány činnými v trestním řízení a rovněž vypracovaný znalecký posudek. Nalézací soud tak provedl k důkazu pouze některá z těchto odborných vyjádření a rozhodnutí ESLP, když dospěl k závěru, že toto postačuje k dokreslení existence ustáleného pohledu na danou problematiku. Výslech znalce a další důkazy navržené v tomto směru obžalobou i obhajobou již nalézací soud považoval za nadbytečné a jako takové je zamítl, což ve svém rozsudku i náležitě zdůvodnil.
 15. Nalézací soud rovněž naprosto jednoznačně dal najevo své stanovisko, že pokud se např. v trestních řízeních, zabývajících se trestným činem dle § 405 tr. zákoníku za situace, kdy došlo k popírání či zpochybňování nacistických válečných zločinům páchaných za II. světové války na neárijských osobách (např. holocaust), *případně k popírání či zpochybňování rwandské genocidy (masové vyvražďování etnické skupiny probíhající od 7. dubna do 15. července roku 1994 na území Rwandy, kdy Hutuští radikálové zavraždili až milion obyvatel Rwandy a 2,5 milionu lidí bylo vyhnáno ze svých domovů), dodává soud odvolací, neprovádí dokazování materiály či svědeckými výpověďmi tyto skutečnosti (tj. válečné zločiny či rwandskou genocidu) zpochybňující, nebude takovýto postup akceptován ani v tomto trestním řízení. Tento postup nalézacího soudu neshledává odvolací soud chybným, neboť je toho názoru, že provádění důkazů zpochybňujících takovéto historické události a skutečné pachatele masakrů – viníky nezměrné lidské tragédie, by bylo urážkou jejich obětí; zejména za situace, kdy i obecný postoj představitelů těmito válečnými zločiny, genocidou či masakry dotčených států je v tomto směru delší dobu ustálený, konstantní a z pohledu mezinárodního práva jednoznačně akceptován.*
- Odvolatelům je tak v tomto směru možno dát za pravdu pouze v tom, že samosoudce měl toto stanovisko soudu v průběhu jednání formulovat vhodněji a srozumitelněji.
- Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

16. *K námitce obž. Ing. V., že soud první instance (a stejně tak i řízení přípravné) vlastně vůbec nezkoumal jakékoli postoje Ing. V. k uvedené historické události, případně, zda jím shromážděná fakta jej neopravňují k jeho závěrům, veškeré řízení se zredukovalo na šablonu "řekl jsi něco, co odporuje současnému výkladu, jsi vinen trestným činem".* Co se týče postojů všech obžalovaných k otázce Katyňského masakru, mohl soud vycházet právě ze zvukové nahrávky předmětného pořadu. Ostatně žádnému z obžalovaných nebylo kladeno za vinu, že by jeho osobní postoj k otázce Katyňského masakru jako takový byl v rozporu s trestněprávními normami. Předmětem trestního řízení bylo to, jakým způsobem (jazykovými prostředky, volbou slov, formulací apod.) o Katyňském masakru, jeho obětech a zejména pachatelích tohoto hrůzného válečného zločinu hovořili všichni obžalovaní v předmětném pořadu, který byl prezentován na internetových stránkách Svobodného rádia v internetové veřejné síti a takto dostupný široké veřejnosti.

V nyní projednávaném případě se totiž nejednalo o vědeckou diskusi, kdy zastánci jednotlivých názorových proudů snášejí argumenty k podpoře své verze dané události, a oponují názorům ostatních diskutujících, když jsou takto zastoupeny různé (často i protichůdné) názorové proudy, kterým je poskytnut obdobný prostor k prezentaci zastávaných odlišných postojů, jejich odůvodnění a podpoření důkazy.

Naopak všichni obžalovaní se v podstatě po celou dobu živého vysílání navzájem utvrzovali v tom, že právě oni tuto historickou událost chápou a vidí správně a důkazy nasvědčující jiné, tj. oficiálně mezinárodním právem uznávané variantě, je potřeba zpochybnit. Označování hrůzného válečného zločinu a jeho skutečných pachatelů za legendu, která má oporu toliko ve zfalšovaných listinných důkazech, případně prohlášeních pomýlených politiků, jak činili obžalovaní ve veřejně dostupném vysílání, je jednáním, které jednoznačně naplňuje znaky skutkové podstaty § 405 tr. zákoníku.

Obžalovaní tedy nebyli shledáni vinnými, za to že řekli něco, co odporuje současnému výkladu, ale za to, jakým způsobem a jak toto prezentovali a současně, že se tak dělo veřejně. Ostatně nalézací soud v tomto směru přílehavě přeformuloval skutkovou větu rozsudku, tak aby podchytil právě jednání obžalovaných, kterým popírali a zpochybňovali válečný zločin. Obžalovaným tak nebylo kladeno za vinu, že by tento zločin schvalovali či se jej snažili ospravedlnit. K naplnění skutkové podstaty trestného činu dle § 405 tr. zákoníku postačí i pouhé popírání (veřejné tvrzení, že takovéto zločiny se vůbec nestaly, případně staly jinak či byly spáchány někým jiným, ač byly jejich konkrétní případy prokázány, uznány odpovědnými osobami či stvrzeny pravomocnými rozsudky mezinárodních či národních tribunálů) či zpochybňování (připouštění, že k inkriminovaným událostem došlo, je bagatelizován jejich rozsah, dopad či závažnost).

17. *K námitce možnosti řešit danou věc prostředky jiného než trestního práva.* Objektem trestného činu dle § 405 tr. zákoníku je ochrana společnosti před popíráním, schvalováním a ospravedlňováním genocidia a dalších zločinů proti lidskosti páchaných nacisty a komunisty. Trestnost popírání či ospravedlňování těchto zločinů je prostředkem, který má bránit snahám o rehabilitaci uvedených hnutí a nebezpečí jejich návratu, neboť ideologie předmětných hnutí směřovala proti samotným základům demokratické společnosti. Právě míra společenské škodlivosti obdobných naprosto jednostranných „diskusí“ vede v daném případě k závěru, že obdobné případy není možné řešit jinak, než uplatněním odpovědnosti dle trestního práva. V demokratické společnosti je skutečně žádoucí diskuse nad různými společenskými otázkami, avšak nyní posuzovaná „diskuse“ či „debata“ byla ve své podstatě jednostrannou prezentací názorů popírajících a zpochybňujících zejména průběh, počty obětí a skutečného pachatele Katyňského masakru.

18. *K námitce nedostatečnosti a nejasnosti skutkových zjištění.* Spolupachatelství je za této situace založeno jednak na spáchání trestného činu společným jednáním, jednak na úmyslu směřujícím k takovému

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

jeho spáchání. Spolupachatele tedy spojuje úmysl směřující k spáchání určitého trestného činu a společné jednání naplňující ve svém celku jeho znaky. V posuzovaném případě soud velmi podrobně popsal jednání jednotlivých obžalovaných a uvedl, jakým jednáním každý ze spolupachatelů naplnil všechny příslušné znaky skutkové podstaty trestného činu. Zde odvolací soud odkazuje na velmi podrobné odůvodnění napadeného rozsudku a pouze dodává, že trestní zákoník nevyžaduje v případě spolupachatelství jakoukoliv předchozí výslovnou vzájemnou dohodu (v daném případě o tom, co kdo z nich bude uvádět), k naplnění všech znaků spolupachatelství postačí skutečnost, že v průběhu předmětné diskuse si ve svých názorech tzv. notovali, tedy jednali v konkludentní shodě, prezentovali obdobné názory v podstatě shodným způsobem, a to způsobem popírajícím skutečnosti svědčící o konkrétním pachateli a zpochybňujícím či bagatelizujícím jejich rozsah a dosah.

19. Odvolací soud pak obecně v reakci na většinu námitek obhajoby opakovaně zdůrazňuje, že hodnocení důkazů je doménou toho soudu, který je provedl, tj. zpravidla soudu prvního stupně. Jestliže tomuto hodnocení nelze vytknout žádnou zásadní vadu – zejména neúplnost nebo logickou chybnost – není opravná instance (odvolací soud) oprávněna takové hodnocení důkazů a z něho vyplývající skutkové zjištění zpochybňovat a nahrazovat vlastním hodnocením. Odvolací soud v rámci své přezkumné činnosti neshledal neúplnost, nelogičnost nebo zjevnou nesprávnost či rozpor s obsahem provedených důkazů, když odůvodnění nalézacího soudu má za logické, nerozporné a pochybnosti nezbuzující.
20. Odvolací soud na základě podaného odvolání přezkoumal rovněž výroky o trestu u všech obžalovaných (viz. body 21. a 22. odůvodnění tohoto rozsudku).
21. Co se týče trestu uloženého Spolku Svobodné rádio - uveřejnění rozsudku v podstatné části – výroku, v odpovídající velikosti textu na dobu nejméně 90 dní na stránkách jím provozovaného rádia, není tento dle názoru nalézacího soudu možno shledávat nepřiměřeným ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. e) tr. řádu a odvolání obžalované právnické osoby Spolek Svobodné rádio, IČO: 04639855, bylo odvolacím soudem zamítnuto (rovněž s ohledem na výše uvedené skutečnosti).
22. Obžalovaným V. K., PhDr. J. S., CSc. a Ing. J. V. uložil nalézací soud trest odnětí svobody ve výměře 8 měsíců, jehož výkon odložil na zkušební dobu v trvání 5 let. Tento trest, resp. délku zkušební doby, již odvolací soud považuje ve shodě se státní zástupkyní i obžalovanými za nepřiměřeně přísný. Obžalovaní se sice dopustili trestného činu, za který trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody ve výměře 6 měsíců až 3 léta, a nejedná se tak o zcela bagatelní trestnou činnost. Nicméně obžalovaní jsou osobami bezúhonnými a ve svém již poměrně dlouhém životě neměli nikdy žádné problémy s dodržováním trestněprávních norem. Odvolací soud se domnívá, že jim nelze klást k tíži ani způsob jejich obhajoby, zahrnující v to i absenci lítosti či jiné sebereflexe do té míry, jak učinil soud nalézací stanovením naprosto nepřiměřené délky zkušební doby. S ohledem na výše uvedené, pak odvolací soud v souladu s ustanovením § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. řádu napadený rozsudek zrušil ve výroku o trestu u obžalovaných 1., 2., a 3. (V. K., PhDr. J. S., CSc., a Ing. J. V.) a podle § 259 odst. 3 tr. řádu se znovu rozhodl tak, že jim při nezměněném výroku o vině přečinem dle § 405 tr. zákoníku uložil **trest odnětí svobody** ve shodné výměře **8 měsíců** jako soud nalézací, tedy těsně nad spodní hranici zákonné trestní sazby. **Zkušební dobu** pak stanovil výrazně kratší, když má tuto ve shodě se státní zástupkyní za přiměřenou **v trvání 18 měsíců**, kterou považuje s ohledem na osoby obžalovaných a závažnost jejich protiprávního jednání za přiměřenou.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

23. Ze všech shora uvedených důvodů proto Městský soud v Praze rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku nelze podat odvolání, lze však proti němu podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení dovolání prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (§ 256e tr.ř.). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky (§ 265c tr.ř.). Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci, na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce a nebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.). Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 tr.ř.). Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr.ř.) být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) tr.ř. nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Praze dne 7. července 2023

Ing. Mgr. Hana Chaloupková v.r.
předsedkyně senátu